

U S N E S E N Í

Okresní soud v Táboře rozhodl samosoudkyní Mgr. Martinou Flanderovou, Ph.D. v právní věci posuzované R■■■■ M■■■■ nar. ■■■■■, bytem ■■■■■, o návrhu MUDr. H■■■■ H■■■■, nar. ■■■■■, bytem ■■■■■ na schválení zastoupení členem domácnosti

t a k t o :

- I. Soud schvaluje zastoupení posuzované R■■■■ M■■■■, nar. ■■■■■, členem domácnosti – dcerou MUDr. H■■■■ H■■■■, nar. ■■■■■, bytem ■■■■■.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Navrhovatelka MUDr. H■■■■ H■■■■ – dcera posuzované podala dne 01. 04. 2016 u Okresního soudu v Táboře návrh na schválení zastoupení posuzované R■■■■ M■■■■ členem domácnosti. Tvrdila, že posuzované R■■■■ M■■■■ brání její zdravotní stav samostatně právně jednat. Navrhovatelka dále uvedla, že si je vědoma svých povinností spojených se zastupováním posuzované.

K návrhu byla připojena lékařská zpráva MUDr. P■■■■ K■■■■, která potvrdila, že stav posuzované doznal v posledních měsících výrazného zhoršení ve smyslu postupující demence a značného zhoršení kognitivních i behaviorálních funkcí. Posuzovaná trpí ztrátou krátkodobé paměti a není orientovaná v čase ani prostoru. Není tak zcela schopna chápat význam mluveného slova a psaného textu.

Soud zhlédl a vyslechl posuzovanou R■■■■ M■■■■ v Domově pro seniory v ■■■■■, kde byla přítomna též dcera posuzované MUDr. H■■■■ H■■■■ a sociální pracovnice. Posuzovaná souhlasila s tím, aby ji dcera zastupovala. Dále byla zjišťována schopnost posuzované postarat se o vlastní záležitosti i způsob její komunikace a bylo tedy ověřeno, že je schopna pochopit princip zastoupení členem domácnosti a vyjádřit k tomu svůj názor včetně případného odmítnutí tohoto zastoupení.

Podle ust. § 49 odst. 1 OZ brání-li duševní porucha zletilému, který nemá jiného zástupce, samostatně právně jednat, může ho zastupovat jeho potomek, předek, sourozenec, manžel nebo partner, nebo osoba, která se zastoupeným žila před vznikem zastoupení ve společné domácnosti alespoň tři roky. Dle ust. § 49 odst. 2 OZ zástupce dá zastoupenému na vědomí, že ho bude zastupovat, a srozumitelně mu vysvětlí povahu a následky zastoupení. Odmítne-li to člověk, který má být zastoupen, zastoupení nevznikne, k odmítnutí postačí

schopnost projevit přání. Za přání toho, kdo má být zastoupen, je třeba pokládat i jeho vyjádření, které není striktním odmítnutím.

Dle ust. § 50 OZ se ke vzniku zastoupení vyžaduje schválení soudu. Před vydáním rozhodnutí soud vyvine potřebné úsilí, aby zjistil názor zastoupeného, a to i za použití takového způsobu dorozumívání, který si zastoupený zvolí.

Podle ust. § 51 OZ zástupce dbá o ochranu zájmů zastoupeného a naplňování jeho práv i o to, aby způsob jeho života nebyl v rozporu s jeho schopnostmi a aby, nelze-li tomu rozumně odporovat, odpovídal i zvláštním představám a přáním zastoupeného.

Provedené důkazy potvrdily, že je možné návrhu navrhovatelky na zastoupení posuzované R. M. členem domácnosti vyhovět – potřebný příbuzenský vztah zástupkyně a zastoupené zde existuje, soudu se podařilo řádně zjistit i názor samotné posuzované na otázku jejího zastoupení. Předpokladem pro schválení zastoupení členem domácnosti je pak skutečnost, že zájemce o zastoupení se svým úmyslem zastupovat seznámil posuzovaného a vysvětlil mu povahu a následky tohoto zastoupení, a to způsobem, který je přiměřený rozumovým schopnostem posuzovaného. Zákon tím sděluje, že rozpoznávací a ovládací schopnosti posuzovaného musí být alespoň natolik zachovány, aby byl schopen pochopit základní podstatu zastoupení, rozpoznat alespoň rámcově, zda je zastoupení jako takové a zastoupení konkrétním členem domácnosti pro něho přijatelné a vyjádřit k tomu svůj postoj. O povaze tohoto zákonného institutu byli účastníci řádně poučeni, posuzovaná byla podstata a účel zastoupení řádně vysvětlena a podle názoru soudu ji také dobře pochopila, když z provedených důkazů vyplývá, že posuzovaná je schopna určité názorové samostatnosti. Jelikož posuzovaná R. M. vyjádřila jednoznačný souhlas s tím, aby ji zastupovala její dcera jako osoba blízká, která to i sama navrhla, soud toto zastoupení členem domácnosti schválil.

V situaci posuzované pak není nutné rozhodovat o omezení svéprávnosti, když se zde skutečně nabízí jako efektivní řešení méně omezující opatření – zastoupení členem domácnosti podle § 49 a násl. zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku (dále jen OZ).

Pokud jde o práva a povinnosti zástupců, soud znovu odkazuje na ust. § 51 OZ, které již je výše citováno a dále dle ust. § 52 odst. 1 OZ upozorňuje, že zastoupení se vztahuje na obvyklé záležitosti, jak to odpovídá životním poměrům zastoupeného. Zástupce však není oprávněn udělit souhlas k zásahu do duševní nebo tělesné integrity člověka s trvalými následky. Dle ust. 52 odst. 2 OZ zástupce může nakládat s příjmy zastoupeného v rozsahu potřebném pro obstarání obvyklých záležitostí, jak to odpovídá životním poměrům zastoupeného, s peněžními prostředky na účtu zastoupeného však může nakládat jen v rozsahu nepřesahujícím měsíčně výši životního minima jednotlivce podle jiného právního předpisu. Zastoupení pak zaniká dle ust. § 54 odst. 1 OZ, pokud se jej zástupce vzdá nebo pokud zastoupený odmítne, aby ho zástupce dále zastupoval, k odmítnutí postačí schopnost projevit přání. Na základě tohoto odmítnutí by soud rozhodl o zániku zastoupení. Zastoupení rovněž zaniká, pokud soud jmenuje zastoupenému opatrovníka.

O nákladech řízení pak bylo rozhodnuto podle ust. § 23 z.ř.s., protože řízení bylo možné zahájit i bez návrhu a okolnosti případu neodůvodňovaly postup jiný. Protože v této věci nebylo prováděno dokazování znaleckým posudkem a výsledkem znalce, státu zde nevznikly žádné náklady řízení.

P o u ě n í : Proti tomuto usnesení lze podat odvolání do 15 dnů od doručení písemného vyhotovení ke Krajskému soudu v Českých Budějovicích prostřednictvím podepsaného soudu.

V Táboře dne 11. května 2016

Za správnost vyhotovení:
Michaela Bursíková

Mgr. Martina Flanderová, Ph.D. v. r.
samosoudkyně